

مشقی برای دف

نه زمین نه آسمان نه فلک
نه پری نه حوروش نه ملک
بُودَم مدد ز خدا و بس
چه در آسمان چه در این قفس
«م.ا.صبا»

به تالیف: مصطفی انشایی

سرشناسه : انشایی، مصطفی، ۱۳۶۶-
 عنوان و نام پدیدآور : مشقی برای دف / به تالیف مصطفی انشایی.
 مشخصات نشر : نوسهر: ناسنگ، ۱۴۰۳.
 مشخصات ظاهری : ۱۵۶ ص.: پارتیسیون، مصور.
 شابک : ۹۷۹-۰۰-۱۴۷۴-۹۰۱۴۰-۶
 وضعیت فهرست نویسی : فیپا
 موضوع : دف
 Daph

موسیقی برای دف -- پارتیسیون
 Daph music -- Scores and parts
 دف نوازی -- آموزش
 Daph playing -- Study and teaching*

رده بندی کنگره : MT۷۲۵
 رده بندی دیویی : ۶۷/۷۸۹
 شماره کتابشناسی ملی : ۹۷۰۴۰۶۸
 اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیپا

www.ketab.ir

ویراستار: زینب ازدهاکش
 عکس: محمد جواد صالحی
 شمارگان: 1100
 شابک: 979-0-9014744-0-6
 قیمت: ۳۶۰۰۰۰ تومان

اثر: مشقی برای دف
 نویسنده: مصطفی انشایی
 طراح جلد: مرتضی ابطحی
 چاپ اول: تابستان ۱۴۰۳
 ناظر چاپ: علی سامانی

نشانی دفتر انتشارات: مازندران، نوشهر، دهنو، خیابان گلزار، خیابان شاهد، پلاک ۲۷
 می‌توانید جهت سفارش و تهیه آثار انتشارات ناسنگ با شماره‌های ۲-۵۲۱۴۴۳۶۱-۱۱ و ۰۹۱۱۹۹۳۳۷۶۱-۰ تماس بگیرید.

فهرست

- 5 ..... دانستنی های لازم از تئوری موسیقی
- 13 ..... فصل اول
تمرینات به صورت بخش به بخش
- 37 ..... فصل دوم
مروری بر مقام های دف
- 43 ..... فصل سوم
فیگورهای ریتمیک
- 59 ..... فصل چهارم
تعریف میزان های ساده، الگو ترکیبی ...
آموزش ریز
قطعاتی با رنگ مقام
- 81 ..... فصل پنجم
ظریف نوازی
- 89 ..... فصل ششم
مختصری از شرح نواختن ساز دف و معرفی مرکب نوازی
- 93 ..... فصل هفتم
چگونگی اجرای ریتم در تصنیف
- 101 ..... فصل هشتم
قطعاتی دیگر
- 141 ..... فصل نهم
گذری بر مقام های کوبه ای مازندران

به نام خداوند جان و خرد

مقدمه

موسیقی از سکوت شروع شد تا صدا پدید آمد.

ساز دف از کهن ترین سازهای کوبه‌ایست که امروزه علاقه‌مندان زیادی دارد و صدای دلنوازش‌ظنین بر عرش اندازد و عارفان را به سماع درآورد! دف از سازهای خانقاهی و با اصالتی است که باید به اصالت آن توجه و در قوانین طبیعتِ خودش نواخته شود. دفتری که پیش رو دارید همان‌طور که از نامش «مشقی برای دف» پیداست، درس پس دادن خدمت همهٔ معلمانی است که این سال‌های عاشقی عشق آموختند و عاشقان پروراندند. پس با کسب اجازه از پیشکسوتانِ دف‌نوازی سرزمینم ایران مختصری شرح حال این مجموعه را می‌نویسم. با توجه به سبک‌های اصیل دف‌نوازی، تکنیک‌هایی دیده می‌شود که تا کنون فقط به صورت شفاهی بیان شده‌اند. اکنون در این دفتر علامت‌های اختصاری با توضیحات لازم در حین آموزش آمده است که هنگام استفاده از این کتاب مشهود، قابل درک و اجرا می‌باشد. تا جایی که ممکن بود توضیحات و نت‌نگاری به زبان ساده، روان و کاربردی نگاشته شده است. نت‌ها بر روی یک خط آورده شد، اندکی تمرینات اولیه، سپس مروری بر مقام‌های دف و در ادامه در همان قالب مقام، تمرین‌ها و قطعاتی آورده شده است. همان‌طور که می‌دانید بعضی علائم موسیقی در کتاب‌ها، مشترک و بعضی قراردادی می‌باشد، در هر صورت مستلزم این شد که در قسمت‌های تئوری این کتاب توضیحات آورده شود. مختصر توضیحات و درس‌هایی برای ظریف‌نوازی، مختصری دربارهٔ چگونگی اجرای ریتم در تصنیف نیز آمده است و در آخرگذری بر مقام‌های کوبه‌ای مازندران که برگرفته از موسیقی غنی بومی است گردآوری شده. باشد که مورد استفادهٔ علاقه‌مندان، مدرسین و هنرجویان گرامی قرار گیرد و با عشق و آگاهی در مسیر خود گام بردارند. در آخر تشکر می‌کنم از همهٔ عزیزانی که به هر طریق مرا در چاپ این کتاب یاری نمودند.

تقدیم به همهٔ کسانی که با روح پاک خود در راه راستی گام برمی‌دارند.

سیاس

مصطفی انشایی «م.ا.صبا»

